

Liset Rohi
Lääne Ringkonnaprokuratuur

Pärnu 2021

Sekkumised

- Kinnise lasteasutuse teenus (KLAT)
- Torujõe noortekodu
- Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenus (SRT)
- Mitmedimensiooniline pereteraapia (MDFT)
- Ringist Välja (RV)
- Murdepunkt
- Puhas Tulevik
- SPIN*
- Pärnu Haigla Vaimse Tervise Keskus (VTK)
- Sensus
- Noorte Tugila
- Rajaleidja
- Õppenõustamiskeskus (ÕNK)
- Vanem vend vanem õde
- Lepitus ja konfliktivahendus
- Pere lahendusring (PLR)
- Hipoteraapia?

Kinnise lasteasutuse teenus (KLAT)

- Maarjamaa Hariduskolleegium (haldab Haridus- ja Teadusministeerium)
 - Emajõe õppekeskus Tartumaal
 - Valgejõe õppekeskus Tapal
- Suure abivajadusega psüühikahäirete ja käitumisprobleemidega **12-17a** lastele
- Põhikooli riiklik/lihtsustatud õppekava
- eesti + vene keel
- Suunamine: kohtuotsuse või -määrusega

Torujõe noortekodu

- Keskus **13-18a** noorele, kel fikseeritud **sõltuvusainete tarvitamine** (sh alkohol, tubakas), mis on tekitanud käitumuslikke ja tervislikke probleeme.
 - Vajaduspõhine nõustamine
 - Miljööteraapiline ravikodu
 - Individuaalsed ja grupipõhised sekkumised
 - Psühhiaater, vaimse tervise õde, koordinaator, psühholoog, noorsootöötajad
 - Ööpäevaringne teenus
 - Osalema peab ka vanem!
- Ida-Virumaal, noori võetakse vastu üle Eesti
- Kestus: 6-9 kuud
- Kohti: 15
- Rahastus: TAI

SRT – sotsiaalse rehabilitatsiooni teenus

- Intensiivne kompleksteenus üle Eesti:
 - Paides ja Türil MTÜ Loodusmeel
 - Raplas SA Raplamaa Haigla
 - Haapsalus Neuroloogiline Rehabilitatsioonikeskus
 - Pärnus SA Pärnu Haigla, Pärnu Sotsiaalkeskus, AS Sanatoorium Tervis, AS Wasa, MTÜ Sotsiaalne Kaasatus (ka maakonnas), OÜ Akersoni
 - Kuressaares MTÜ Sotsiaalne Kaasatus

Abivajadus LKS § 28

- + varem pakutud meetmed ei ole osutunud piisavaks või neid ei ole võimalik pakkuda
- + puudujäägid vähemalt 2 valdkonnas:
 - füüsiline / tervislik
 - psühholoogiline / emotsionaalne
 - sotsiaalne
 - kognitiivne / hariduslik seisund

Taotleb KOV läbi STAR keskkonna

+ SKA suunamiskiri

SRT

- Abi nii lapsele kui perele
- Traumateadlikud sekkumised
- Psühhosotsiaalse toimetuleku toetamine, ennetamaks riski- ja rikkumiskäitumise süvenemist, sh:
 - tugi hariduse omandamisel / võimetekohasele tööle asumisel,
 - eneseteadvuse suurendamine,
 - eneseregulatsiooni, suhtlus- ja koostööoskuste ning ühiskonnaelus osalemise arendamine

Väheneb riskikäitumine, suureneb turvatunne,
väheneb sattumine KLAT-i/vanglasse

MDFT – mitmedimensiooniline pereteraapia

4 dimensiooni:

1. Noor
2. Vanem
3. Pere
4. Pereväline:
kool, sõbrad jms

- Intensiivne perepõhine sekkumine
- **11-18aastastele (18 k.a)**, kelle puhul esineb:
 - õigusrikkumisi
 - sõltuvusainete kuritarvitamist
 - hälbivat käitumist, käitumishäireid
 - probleeme koolis, sh koolikohustuse mittetäitmist
 - pereprobleeme
 - vaimse tervise probleeme

MDFT

- eesti + vene keeles
- üle Eesti
 - Rapla- ja Järvamaa on MDFT Põhja piirkonna all
 - Lääne-, Pärnu-, Hiiu- ja Saaremaa MDFT Lääne piirkonna all
- Kestus: 4-6 kuud iganädalaselt
- Järjekord: 1-4 kuud
 - Enne suunamist konsulteerida MDFT superviisoriga!
- Teenusepakkujad: SKA, Viru Vangla, Maarjamaa Hariduskolleegium

Ringist Välja (RV)

- Pärnus piloteeritud võrgustikukoostöö mudel / sekkumine.
- Kestus: 6 kuud +
- Põhineb tugeval võrgustikutööl:
 - Noor, pere jt lähedased, vajalike ametnike võrgustik, usaldusisik
 - Pidev kontakt noorega
 - Kiire infovahetus
 - Jagatud vastutus
 - Võrgustikukohtumised
 - „Minu plaan“, eesmärgid, unistused jms

Loob usaldust ja turvatunnet, annab võimaluse murda n-ö tsüklilist välja.

Noorte Tugilad

- Tegevuskava noorsootöötaja toega www.tugila.ee
- Kõigis maakondades, v.a Hiiumaa ja Harjumaa
- eesti + vene keel
- Teenusepakkujad: Eesti Avatud Noortekeskuste Ühendus (ANK)
 - Pärnu Noorte Vabaajakeskus
 - Kohila Avatud Noortekeskus
 - Türi Noortekeskus
 - Haapsalu Noorte Huvikeskus
 - Kuressaare avatud noortekeskus Noortejaam

Noorte Tugilad

- **15-26a** õppimise või tööga hõivamata noortele*
- Kestus: kuni 6 kuud + kontakt veel vähemalt 6 kuud
- Kiire ja paindlik sekkumine
- Noorsootöötaja aitab noorel:
 - oma soovides selgusele jõuda
 - luua kontakte haridusasutuste, organisatsioonide ja tööandjatega
 - saada teisi toetavaid teenuseid

VTK - Vaimse Tervise Keskus

- Juhtumipõhine nõustamine koos võrgustikutööga
- Pärnu Haigla
 - Pärnu linn: Kristjan Õunpuu, kristjan.ounpuu@ph.ee
 - Pärnumaa vallad: Kädi Tammeveski, kadi.tammeveski@ph.ee
- Pöörduda võib noor, vanem, õpetaja, lastekaitsetöötaja vms
 - käitumisprobleemid
 - ärevus
 - pereprobleemid
 - sõltuvused*
 - meeleoluhäired
 - raskused suhtlemisel

VTK

- paindlik lähenemine
- Teenused:
 - psühholoogiline nõustamine
 - kliiniline psühholoog
 - psühhiaater
 - loovteraapia
 - grupiteraapia
 - pereteraapia
 - koolitused vanematele ja spetsialistidele,
 - töötoad,
 - tugigrupid

Sensus keskus

- Psühhiaatria- ja psühhoteraapia keskus
- Pärnus tasuta, v.a 5€ visiiditasu aastas
- Paides hinnakirja alusel
- Järjekord: 2-4 kuud
- Spetsialistid:
 - kliiniline psühholoog
 - psühhoterapeut
 - psühhiaater

www.sensus.ee

Sensus keskus

Valdkonnad:

- meeleoluhäired – depressioon
- ärevushäired
- aktiivsus- ja tähelepanuhäire
- autismispektri häired
- õpiraskused
- muud häired

Meetodid:

- kognitiiv-käitumuslik teraapia
- psühhoteraapia
- pere- või individuaalteraapia
- sotsiaalsete- ja probleemilahendusoskute treening
- eneseregulatsiooni tehnikad
- vihajuhtimine
- vanemliku käitumise modifitseerimine
- psühhofarmakonravi
- jm.

Murdepunkt

- ANK sotsiaalprogramm
- Spetsialistid Hiiumaal, Järvamaal, Pärnumaal
- eesti + vene keel
- 12 grupikohtumist, 4 kuud, 1x nädalas
 - eelneb ja järgneb individuaalkohtumine noore ja vanemaga
- 6-12 noort, 2 grupijuhti
- Grupid moodustatakse ja käivitatakse koostöös piirkondliku võrgustikuga
 - Angelika Sild, angelika.sild@gmail.com, 53887088

Murdepunkt

- Sihtgrupp: **13-17a** riskikäitumisega noortele:
 - õigusrikkumised
 - koolikohustuse mittetäitmine
 - **pigem esmarikkujatele**
- Enda märkamise ja juhtimisega seotud- ning sotsiaalsete oskuste õppimine
- Õpitakse mänguliselt, harjutades ja arutledes, sh:
 - väljasõit
 - heategevuslik algatus

Puhas Tulevik

- **Narkoennetusprogramm**
- Saaremaa ja Pärnumaa, v.a Pärnu linn
- Kestus: 6 kuud
- Sihtgrupp: üldjuhul **esmakordse narkosüüteoga** politseisse sattunud alaealised
- Teenusepakkuja: KOV lastekaitse + PPA

Puhas Tulevik

- Vähemalt 1x kuus:

- Lühikese etteteatamisajaga narkotest
- Koos vanemaga KOV arutelu
- Politsei/sotsiaaltöötaja kodukülastus
- Osalemine KOV pakutud programmides / spetsialistide vastuvõtul

- Edendab:

- noore ja pere sotsiaalset ja psühholoogilist toimetulekut
- õiguskuulekust
- sotsiaalseid oskusi

Rajaleidja

- Üle-eestiline õppenõustamisvõrgustik www.rajaleidja.ee
- Haapsalu, Kuressaare, Kärdla, Pärnu, Rapla, Paide
- Pöörduda võib laps, vanem, õpetaja, KOV töötaja vms
 - soovituslik esmalt pöörduda haridusasutuse ja tugispetsialistide poolt
 - suunamist pole vaja
- Spetsialistid:
 - sotsiaalpedagoog
 - eripedagoog
 - logopeed
 - psühholoog

Kaardistatakse lapse õppimise/käitumisega seotud probleemid, mis takistavad edukat haridusteed.

Rajaleidja

Valdkonnad:

- erivajadused, tervis
- kiusamine
- käitumisprobleemid
- ärevus, hirmud
- meeleoluprobleemid
- probleemid suhetes

Teenused:

- Nõustamine
 - arengu/hariduse toetamine
 - õppe/kasvatuse korraldamine
 - püsivad tugiteenused
- Vajadusel ametliku otsuse tegemine
- Kriisiabi
- Nõustamine haridusala spetsialistidele

ÕNK – Õppenõustamiskeskus

- Elukestvab arengut toetav kompetentsikeskus
- Pärnu linn
- Teenused:
 - Psühholoogiline nõustamine õpilastele, vanematele
 - individuaalne-, perenõustamine, loovteraapiad
 - Koolisotsiaalnõustamine
 - Õppenõustamine gümnaasiumihariduse omandamisel
 - Koolieelsete laste ja vanemate eripedagoogiline ja sotsiaalpedagoogiline nõustamine

www.onk.ee

Konfliktivahendus

- Vabatahtlik konfliktilahendus turvalises keskkonnas
- eesti + vene keel
- Üle Eesti
- Teenusepakkuja: SKA koolitatud vabatahtlikud konfliktivahendajad
- Võimalik pöörduda ise / suunamisega
- 2 neutraalset(!) vahendajat
- Iseseisvalt võib osaleda vähemalt 14aastane
 - alla 14a koos vanemaga

Konfliktivahendus

- Individuaalkohtumine kummagi osapoollega + ühiskohtumine
- Kohtumisel:
 - mis juhtus
 - mis mõtteid see tekitas
 - mis tundeid see tekitas
 - kuidas juhtunu osapooli mõjutas
 - mis on osapoolte vajadused selleks, et edasi liikuda
 - kokkuleppe sõlmimine

Annab inimesele hääle, võimaluse jagada mõtteid, tundeid, vajadusi ning esitada küsimusi.

Vanem vend, vanem õde

- Eluraskustes lastele toetavat sõprussuhet pakkuv liikumine
- Pärnu linn
- Kestus: 1a, soovi korral pikemalt, soovituslikult vähemalt 1x nädalas
- 3poolne leping: laps, vanem, vabatahtlik koolitatud sõber
- Vabas vormis avaldus
- Supervisioonid, ühisüritused

Muu asjakohane kohustus

KrMS § 202 lg 2 p 7 (alates 01.07.19)

- Suunamine teenusele
- Essee vm eneserefleksioon (nt video)
- Vabandamine
- Lepitus prokuratuuri moodi
- Riskimaandavad vestlused
- Ülevaade toimetulekust
- Raamat + kokkuvõte
- Õpilasmalev
- Kindel kodus olemise kellaaeg
- Koolikohustuse täitmine, klassi/kooli lõpetamine
 - + kodukorra järgimine
- Alko/narko/tubaka keeld
- KOV määratud ravi/teraapia/programm
 - + igakülgne aktiivne koostöö lastekaitsjaga

Liset Rohi

konsultant

Lääne Ringkonnaprokuratuur

II osakond: kogukonnakuritegude osakond

Pärnu linn, Õhtu põik 5

Tel: 447 7542, 5851 8847

liset.rohi@prokuratuur.ee